Rozhledy matematicko-fyzikální

Ivo Volf

Rozloučili jsme se s docentem Zdeňkem Kluiberem

Rozhledy matematicko-fyzikální, Vol. 86 (2011), No. 2, 52–54

Persistent URL: http://dml.cz/dmlcz/146421

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 2011

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* http://dml.cz

Rozloučili jsme se s docentem Zdeňkem Kluiberem

Přesně v polovině prosince 2010 přišla neuvěřitelná zpráva – v úterý 14. prosince v ranních hodinách se rozloučil se životem po krátké těžké nemoci můj přítel doc. RNDr. Ing. Zdeněk Kluiber, CSc., Ph.D. Znali jsme se několik desítek let, spolupracovali asi 25 let a posledních šest let jsme seděli ve stejné pracovně. Zorganizovali jsme několik konferencí, napsali společně několik knížek a odborných článků.

Celý život Zdeňka Kluibera byl spojen se školou a s výukou fyziky. Krátce vyučoval na střední škole a pak přešel do Kabinetu pro modernizaci vyučování fyzice při Akademii věd, kde se zabýval problematikou zlepšování výuky fyziky jak po stránce odborné, tak po stránce organizační. Když pak byl tento kabinet zrušen, vrátil se doc. Kluiber do školství nejprve jako učitel fyziky, později jako ředitel prestižního pražského gymnázia Christiana Dopplera, jehož některé třídy se zaměřovaly na prohloubenou výuku matematiky a fyziky. Doc. Kluiber podporoval žáky se zaměřením na tyto předměty. V posledních letech spolupracoval ještě s pražským eko-gymnáziem a hradeckým soukromým jazykovým gymnáziem. Vedle své činnosti se podílel nejprve externě na práci vysokých škol. Na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec Králové pak od

roku 2004 pracoval na katedře fyziky a přibral ještě poloviční úvazek na Fakultě biomedicínského inženýrství ČVUT na Kladně. Na těchto vysokých školách se zaměřoval jednak na problémy teorie výuky fyziky a na problematiku odborných fyzikálních disciplín.

Docent Kluiber se výrazně zapojil do podpory práce žáků středních škol, kteří jsou talentovaní na fyziku, ať to bylo ve funkci předsedy hodnotící komise Středoškolské odborné činnosti ve fyzice nebo v rámci Turnaje mladých fyziků. V této soutěži byl předsedou českého výboru Turnaje a členem mezinárodní komise. Jeho práce byla zhodnocena zvolením do exekutivy Světové federace fyzikálních soutěží (World Federation of Physics Competitions). Byl také členem ústřední komise Fyzikální olympiády a předsedou komise pro talenty v Jednotě českých matematiků a fyziků. V práci pro mládež talentovanou pro fyziku jsem mu byl nablízku a měl jsem možnost po dlouhou dobu sledovat jeho úspěchy. Mimo jiné jsme spolupracovali i s Polskou akademií věd při posuzování prací mezinárodní soutěže První krok k Nobelově ceně za fyziku (First Step to Nobel Prize in Physics). Byl členem redakční rady několika časopisů pro žáky talentované pro fyziku, mimo jiné i Rozhledů matematicko-fyzikálních. Za dlouholetou práci při popularizaci fyziky a podpoře talentovaných žáků mu Akademie věd i JČMF udělily medaili.

Zdeněk Kluiber se neustále vzdělával – po absolvování učitelského studia na Matematicko-fyzikální fakultě UK v Praze dosáhl na této fakultě ještě titulu „doktor přírodních věd (RNDr.)“ a „kandidát věd“ v oblasti teorie vyučování fyzice. V roce 1999 se habilitoval na Univerzitě Mateje Béla v Banské Bystrici, v oblasti fyzikálního inženýrství získal v Liberci titul Ph.D. a v červnu 2010 dokončil inženýrské studium v oblasti ekonomie. Dvakrát pobýval ve Spojených státech na US Space Academy.

Doc. Zdeněk Kluiber nejen vyučoval na středních a vysokých školách, ale hodně přednášel na konferencích v různých koutech zeměkoule. Zúčastnil se dvaceti mezinárodních Turnajů mladých fyziků, absolvoval studijní pobyty ve 32 zemích a do 10 zemí byl pozván na přednáškové turné. Mezi země, které pracovně navštívil, patří většina evropských států, ale také USA, Mexiko, Brazílie, Chile, Jihoafrická republika, Maroko, Kenya, Singapur, Vietnam, Srí Lanka, Čína, Korea, Thajsko, Filipíny, Austrálie a další. Spolupracoval s desítkami zahraničních i domácích didaktiků fyziky. Hojně publikoval, seznam jeho článků a knih přesahuje počet 250. Stovky hodin strávil na soustředěních mladých, talentovaných fyziků. Spolu s ním jsme v posledních letech zorganizovali několik mezinárodních konferencí o práci s talenty.

Abychom nemluvili jen o fyzice a o její výuce – Zdeněk Kluiber se zajímal také o hudbu, hrál na housle a na kytaru.

Pole působnosti Zdeňka Kluibera bylo velmi široké a všude, kde pracoval, zanechal stopu velmi intenzívní činnosti. Práci pro mládež, a to nejen svou, se také snažil propagovat, aby výsledky práce s talenty byly vidět.

Odešel příliš rychle a nestačil dokončit svou práci, kterou ještě plánoval. A my – jeho spolupracovníci – jsme mu ani nestačili poděkovat. Na nás všech je, abychom v jeho činnosti pokračovali. Čest jeho památce!

Ivo Volf

Vzpomínka na dobrého člověka docenta Jiřího Mídu

Uplynuly více než dva roky od úmrtí doc. RNDr. Jiřího Mídy, CSc, dlouholetého pracovníka katedry matematiky a didaktiky matematiky pedagogické fakulty UK v Praze. Jeho bývalí kolegové, nejen z katedry matematiky, ale i z Matematické olympiády a JČMF však na něj dodnes vzpomínají. Ale nejen oni. Nedávno jsem se setkal s jedním významným profesorem z VŠE v Praze, který na něho vzpomínal dokonce již jako na svého středoškolského učitele.